

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

для підготовки курсових робіт
з дисципліни «**Фінанси підприємств**»

*здобувачами ступеня вищої освіти Бакалавр
за освітньо-професійною програмою
Фінанси, банківська справа та страхування
спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування
денної та заочної форм навчання*

Методичні рекомендації для виконання курсових робіт з дисципліни «Фінанси підприємств» здобувачами ступеня вищої освіти Бакалавр за освітньо-професійною програмою Фінанси, банківська справа та страхування спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування денної та заочної форм навчання. Полтава : Полтавський державний аграрний університет, 2021. 42 с.

Укладачі: **Чумак Валентина**, к. е. н., доцент, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування

Бражник Людмила, к. е. н., доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування

Рецензент: **Дорогань-Писаренко Людмила**, к. е. н., професор, професор кафедри економічної теорії та економічних досліджень

Методичні рекомендації обговорені і схвалені для використання в навчальному процесі на засіданні кафедри фінансів, банківської справи та страхування «30» серпня 2021 р. протокол № 1

Методичні рекомендації схвалені і рекомендовані до видання науково-методичною радою спеціальності «Фінанси, банківська справа та страхування» «31» серпня 2021 р. протокол № 1

1. Загальні положення

Відповідно з навчальним планом освітнього ступеня Бакалавр галузі знань 07 Управління та адміністрування спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування здобувачі вищої освіти денної і заочної форм навчання виконують курсову роботу з навчальної дисципліни «Фінанси підприємств».

Курсова робота, як важлива форма навчального процесу, покликана навчити здобувачів вищої освіти самостійному узагальненню і викладенню інформаційних джерел (монографій, підручників, статей тощо), статистичних і практичних матеріалів.

Курсова робота повинна відповідати наступним **вимогам**:

- виконуватися на актуальну тему;
- виконуватися з залученням фактичних даних, містити конкретні висновки, пропозиції, які можна було б рекомендувати до впровадження;
- результати роботи могли б бути включені до наукового звіту кафедри або використані в практиці господарської діяльності підприємств.

Мета роботи полягає в:

- закріпленні, поглибленні й розширенні теоретичних знань, які ЗВО отримали при вивченні дисципліни «Фінанси підприємств»;
- розвитку практичних навичок та їх використання при вирішенні конкретних ситуацій, що виникають при здійсненні фінансово-господарської діяльності підприємств і організацій у сучасних умовах;
- поглибленні навичок самостійної роботи із Законами України, Постановами Національного банку України та іншими нормативно-правовими актами і спеціальною економічною літературою;
- удосконаленні навичок критичної оцінки організації і стану господарсько-фінансової діяльності суб'єктів господарювання у сучасних умовах.

Для досягнення вказаних цілей здобувачу вищої освіти **необхідно** при виконанні роботи:

- обґрунтувати актуальність і значимість теми роботи в теорії та стосовно умов об'єкта дослідження;
- провести огляд літературних джерел і узагальнити зібраний матеріал;
- дати фінансово-економічну характеристику досліджуваного підприємства;
- проаналізувати особливості функціонування підприємства згідно обраної теми, встановити їх закономірності;
- здійснити техніко-економічне обґрунтування запропонованих рішень;
- виконати розрахунки очікуваної економічної вигоди від впровадження пропозицій в практику об'єкта досліджень;
- грамотно і логічно викласти результати самостійних досліджень, надати необхідні ілюстровані та пояснюючі матеріали.

Виконання курсової роботи включає наступні етапи:

- вибір теми;
- огляд літературних джерел за темою роботи (законодавчих, нормативно-правових, спеціальних);
- розробка плану роботи;

- аналіз і обробка фактичного матеріалу;
- написання і оформлення курсової роботи;
- подання роботи на рецензування (в разі необхідності робота повертається на доопрацювання);
- захист курсової роботи.

Перед подаванням роботи на кафедру здобувач вищої освіти повинен власними силами, за допомогою загальнодоступних інтернет-ресурсів (Advego Plagiatus, eТХТ Антиплагиат, Unicheck, Anti-Plagiarism та інші) перевірити курсову роботу на наявність співпадінь (запозичень) з іншими відкритими джерелами. Акт такої перевірки в якому можна побачити обсяг тексту що перевірявся, дані про автора (Прізвище та ім'я), а також результат перевірки (відсоток співпадіння чи оригінальності) прикладається до курсової роботи (після титульного листа) разом із заявою (де здобувач зазначає, що робота написана особисто, не містить запозичень із чужих опублікованих результатів (текстів) без належного посилання на авторів та першоджерела, а також не містить свідомої фальсифікації результатів).

Викладач в обов'язковому порядку здійснює контрольну перевірку поданих на захист курсових робіт.

Результатом перевірки є висновок з наведеним відсотком, який слід розуміти наступним чином:

Відсотки	Рівень оригінальності твору	Рекомендована дія
понад 80%	високий	текст вважається оригінальним та не потребує додаткових дій щодо запобігання неправомірним запозиченням
від 66% до 80%	достатній	текст вважається оригінальним з деякими ознаками плагіату. Робота допускається до захисту
від 40% до 65%	задовільний	наявні окремі ознаки академічного плагіату. Слід пересвідчитись у наявності посилань на першоджерела для цитованих фрагментів. Матеріал потребує уваги наукового керівника, чи керівника практики. Робота допускається до захисту
менше 40%	низький	наявні істотні ознаки плагіату. Матеріал до розгляду не приймається. Матеріал може бути прийнятий за умови доопрацювання з обов'язковою наступною перевіркою на оригінальність доопрацювання твору

Здобувач вищої освіти, що виконав курсову роботу, яка має високу, достатню та задовільну оригінальність тексту допускається до її захисту.

Здобувач вищої освіти, що виконав курсову роботу, яка має низьку оригінальність тексту допускається до захисту за умови доопрацювання курсової роботи та подальшої (нової) її перевірки на наявність запозичень.

Здобувач вищої освіти, що виконав курсову роботу, яка має низьку (неприйнятну) оригінальність тексту не допускається до її захисту.

У випадку виявлення сфальсифікованих даних у акті перевірки поданих особисто здобувачем вищої освіти до нього вживаються заходи відповідно до основних положень Кодексу академічної доброчесності ПДАА.

2. Вибір теми і складання плану курсової роботи

Тема курсової роботи обирається кожним здобувачем вищої освіти самостійно на основі тематики курсових робіт. Здобувач вищої освіти має право запропонувати тему курсової роботи, яка не включена до тематики, що приведена в даних методичних рекомендаціях. У цьому випадку на кафедру подається заява з вказівкою назви бажаної теми і мотивами її вибору. Враховуючи рівень знань здобувачів вищої освіти, їх схильність до науково-дослідницької роботи, набутий практичний досвід – викладач має право вносити певні корективи відносно розподілу тем. Тематика курсових робіт має проблемно-практичну спрямованість, періодично оновлюється і затверджується на засіданні кафедри.

Вибір теми курсової роботи здійснюють відповідно табл. 1.

Таблиця 1

Вибір теми курсової роботи

	<i>Остання цифра номера залікової книжки</i>										
	<i>0</i>	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>	<i>8</i>	<i>9</i>	
<i>Передостання цифра номера залікової книжки</i>	<i>0</i>	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
		31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
	<i>1</i>	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
		41	42	43	44	45	46	47	48	49	50
	<i>2</i>	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
		51	52	53	54	55	29	28	27	26	25
	<i>3</i>	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
		24	23	22	21	20	19	18	17	16	15
	<i>4</i>	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	<i>5</i>	51	52	53	54	55	1	2	3	4	5
		11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
<i>6</i>	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	
<i>7</i>	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	
	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	
<i>8</i>	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	
	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	
<i>9</i>	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	
	51	52	53	54	55	1	2	3	4	5	

Курсова робота виконується у відповідності зі складеним планом. План складається здобувачем вищої освіти після закріплення теми і вивчення літературних джерел по ній. При цьому рекомендується використовувати примірні плани, що наведені в даних методичних рекомендаціях. Якщо в ході виконання курсової роботи виникне необхідність внесення в план доповнень чи уточнень, вони узгоджуються з науковим керівником.

3. Підбір і вивчення літературних джерел по темі курсової роботи

Курсова робота виконується на підставі глибокого вивчення Законів України, Кодексів, Постанов Кабінету Міністрів, нормативно-правових актів, наказів Міністерства фінансів України, довідкової та спеціальної літератури. Крім визначених джерел, здобувач вищої освіти опрацьовує звіти про фінансово-господарську діяльність підприємства та статистичну інформацію.

При вивченні основної і додаткової літератури необхідно враховувати період її видання і бажано використовувати літературу останніх років.

Працюючи з літературними джерелами, важливо цілеспрямовано підбирати необхідну інформацію по темі дослідження, систематизувати її у відповідності з розділами плану, посилаючись на використане джерело інформації. При цьому положення, думки, факти, які наводяться в роботі, можна переказувати своїми словами або приводити у вигляді цитати з обов'язковим посиланням на першоджерело. Всі опрацьовані літературні джерела повинні бути включені до списку використаних джерел.

Курсова робота, яка містить пряме списування матеріалу із різних джерел та має теоретичний характер оцінюється незадовільно і повертається здобувачу вищої освіти на доопрацювання.

4. Збір і обробка практичного матеріалу

Теоретичні положення, що наводяться в курсовій роботі, повинні підтверджуватися і поглиблюватися практичними матеріалами діяльності підприємства.

Всі теми курсових робіт мають прикладний характер і повинні бути виконані на практичних матеріалах конкретних суб'єктів господарювання. Здобувач вищої освіти повинен продумати й узгодити з науковим керівником форми аналітичних таблиць, рисунків, схем та можливі джерела отримання необхідної інформації. Це можуть бути форми фінансової, бухгалтерської, податкової й статистичної звітності, результати спеціальних обстежень, проведених здобувачем вищої освіти самостійно.

Зібраний здобувачем вищої освіти матеріал необхідно належним чином опрацювати, з метою його використання в курсовій роботі. Перш за все, слід забезпечити наочність і достовірність практичних даних, згрупувати їх в таблиці та ув'язати з текстом курсової роботи. При проведенні дослідження необхідно використовувати економічні показники підприємства не менш ніж **за останні три роки** фінансово-економічної діяльності. До додатків обов'язково включається фінансова звітність підприємства за останні три роки.

Цифрові показники повинні бути приведені в порівнянний вигляд. Їх узагальнення здійснюється не лише шляхом складання аналітичних таблиць, а й за допомогою графіків, різноманітних діаграм, рисунків, схем, тощо. Як позитивний момент при виконанні курсової роботи є обробка вихідних даних на основі використання комп'ютерних технологій.

5. Структура та зміст курсової роботи

Курсова робота містить:

- вступ;
- розділ 1 – теоретичні аспекти за темою дослідження;
- розділ 2 – основна (практична) частина за темою дослідження;
- висновки;
- список використаних джерел;
- додатки.

Обсяг курсової роботи приблизно становить 20-25 сторінок комп'ютерного тексту.

У **вступі** необхідно: обґрунтувати актуальність обраної для дослідження теми та розкрити її значення; визначити мету та завдання дослідження, показати його новизну, практичне значення; подати характеристику методів дослідження, зазначити джерела інформації; вказати предмет, об'єкт дослідження та підприємство, на матеріалах якого виконується курсова робота. Вступ повинен становити 2 сторінки.

У **першому розділі** необхідно висвітлити основні теоретичні аспекти обраної для дослідження теми, проаналізувати праці вітчизняних та зарубіжних авторів, які займаються проблемами з обраного напряму дослідження. Перший розділ приблизно становить 5-7 сторінок.

У **другому розділі** слід подати фінансово-економічну характеристику господарської діяльності підприємства, на базі якого виконується дана курсова робота. В характеристиці підприємства слід за три останні роки навести дані про основні фінансово-економічні показники діяльності підприємства. Підрозділ повинен містити аналітичні та методичні підходи до розв'язання поставлених завдань. Питання даного пункту повинні бути розкриті з використанням практичного матеріалу, який би підтверджував теоретичні положення. У роботі необхідно теоретичний матеріал підкріпити конкретними прикладами та розрахунками, таблицями, схемами, рисунками, діаграмами, виконаними на матеріалах досліджуваного підприємства. Цінність роботи значно підвищується, якщо вона містить результати власних розрахунків здобувачів вищої освіти на основі фактичних даних. Курсова робота, в якій даний розділ носить теоретичний характер, тобто містить пряме списування матеріалу із різних джерел, оцінюється незадовільно і повертається на доопрацювання. Другий розділ приблизно становить 10-13 сторінок.

У **висновках** необхідно зазначити позитивні і негативні сторони проведеного дослідження; подати стислі висновки щодо кожного розділу роботи; внести пропозиції по подальшому удосконаленню фінансової діяльності досліджуваного

підприємства та розв'язанню найважливіших проблем теми. Висновки пишуться після завершення написання всієї роботи обсягом близько 2-3 сторінок.

Курсова робота виконується державною науковою мовою. Здобувач вищої освіти повинен самостійно формувати свої думки, не допускати повторень. Викладання тексту повинно бути логічним, аргументованим і грамотним. В роботі не допускаються стилістичні, орфографічні та граматичні помилки. Здобувач вищої освіти повинен слідкувати за тим, щоб у роботі не було ніяких непорозумінь між окремими її положеннями та даними, приведеними в окремих таблицях, схемах, фінансовій та статистичній звітності.

6. Загальні вимоги до оформлення курсової роботи

На титульній сторінці необхідно вказати назву академії, факультету, кафедри, назву дисципліни і тему роботи, а також прізвище, ім'я та по-батькові автора роботи і наукового керівника (додаток А). Потім прикладається підписана науковим керівником заява, із зазначенням теми курсової роботи та підприємства, на матеріалах якого буде виконуватись дослідження (додаток Б), а також підшивається бланк рецензії.

Не допускається виділення поля будь-якими рамками. Текст роботи, заголовки, таблиці, додатки повинні бути надруковані чорнилом одного кольору.

На наступній сторінці подається зміст, в якому наводиться назва окремих питань та вказується сторінка. Структурні частини роботи (**ЗМІСТ, ВСТУП, РОЗДІЛ 1, РОЗДІЛ 2, ВИСНОВКИ, СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ**) необхідно розпочинати з нової сторінки.

Всі таблиці, графіки, схеми повинні мати заголовки, одиниці виміру показників і на них повинні бути зроблені посилання в тексті курсової роботи.

Додатки оформляються як продовження роботи (після списку використаних джерел). Розміщують їх в тій послідовності, в якій вони згадуються в тексті. Кожен додаток повинен починатися з нової сторінки, мати заголовок і бути пронумерований. Наприклад, по середині аркуша перед заголовком розміщують надпис – Додаток А.

Список використаних джерел наводиться після висновків в алфавітному порядку. Здобувач вищої освіти може скласти список джерел і за черговістю посилань на неї у курсовій роботі.

На останній сторінці списку використаних джерел проставляється дата виконання курсової роботи і підпис здобувача вищої освіти. Основні вимоги до оформлення курсових робіт подано в табл. 2.

Таблиця 2

Вимоги до оформлення курсових робіт

Зміст записів	Норма
1	2
Технічні вимоги	
Оформлення роботи	Брошурування в окрему папку
Обсяг роботи, сторінок	20-25
Зміст роботи (приблизний обсяг в сторінках):	
Вступ	2

Зміст записів	Норма
1	2
Розділ 1. (теоретичний)	5-7
Розділ 2. (практичне дослідження піднятої проблеми на матеріалах підприємства)	11-13
Висновки	2-3
Список використаних джерел (20 - 25 джерел)	2-3
<p>На окремому аркуші – слово „Додатки”.</p> <p>Додатки оформляють як продовження курсової роботи у порядку появи посилань у тексті роботи.</p> <p>Додатки слід позначати великими літерами української абетки за винятком літер: Г, Є, І, Ї, Й, О, Ч, Ь.</p> <p>Якщо додаток складається з декількох сторінок, то на першій сторінці підписується: Додаток А, а на решті сторінок додатку пишеться – Продовження додатку А.</p>	
Оформлення тексту:	
<p>Заголовки структурних частин курсової роботи „ЗМІСТ”, „ВСТУП”, „ВИСНОВКИ”, „СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ” друкують великими літерами, жирним шрифтом, по центру рядка.</p> <p>Номер розділу ставлять після слова розділ, наприклад, РОЗДІЛ 1 (жирним шрифтом), після номера крапку не ставлять, потім з нового рядка друкують заголовок розділу. Заголовки підрозділів друкують маленькими літерами (крім першої великої) жирним шрифтом, з абзацного відступу в підбір до тексту. Крапку в кінці заголовка не ставлять. Відстань між назвою структурної частини та назвою підрозділу має становити один рядок. Відстань між заголовком і текстом має становити один рядок, попереднім текстом і наступним заголовком – два рядки. Відстань між рядками заголовка приймають такою, як у тексті.</p> <p>Кожну структурну частину курсової роботи треба починати з нової сторінки, але остання сторінка розділу повинна бути заповнена не менше ніж на дві третіх.</p> <p>По тексту роботи не допускаються скорочення слів, за винятком загальноприйнятих.</p> <p>Не використовувати в тексті виділення жирним шрифтом (крім вступу, назв розділів, підрозділів та таблиць) і <i>курсивом</i> (крім слова „Таблиця” і „Продовж. табл.”).</p>	
Шрифт для комп’ютерної верстки тексту роботи	14
Інтервал	1,5
Кількість рядків на сторінці	до 30
Поля на сторінці (не менше)	Верхнє – 20 мм, Нижнє – 20 мм, Ліворуч –30 мм, праворуч – 10 мм
Нумерація сторінок цифрою	Правий верхній кут без рисок і крапок. Нумерація починається зі змісту роботи цифрою 3 .
Оформлення таблиць	<p>Нумерація - послідовно за кожним розділом: 2.1; 2.2; і т.д.</p> <p>Розміщення – праворуч на сторінці над назвою таблиці, незалежно від орієнтації сторінки.</p> <p>Нумерують таблицю один раз над першою її частиною. При цьому слово <i>таблиця пишеться курсивом</i> і ставиться її номер, вкінці номера крапка не ставиться. Над іншими частинами (в разі переносу на другу сторінку) пишуть слова „Продовж. табл.” і вказують номер таблиці, а також наводять додатковий рядок з номерами граф таблиці. Назву таблиці наводять по центру рядка з великої літери жирним шрифтом, в кінці назви таблиці крапку не ставлять. Заголовки граф повинні починатися з великих літер, підзаголовки з малих літер. Графу з порядковими номерами рядків до таблиці включати не треба</p>
Оформлення	Нумерація - послідовно за кожним розділом (внизу) під рисунком

Зміст записів	Норма
1	2
рисунків (схем)	(схемою): 2.1; 2.2; 2.3 і т.д. Назва рисунку - малими літерами (крім першої великої) по центру рядка, в кінці назви рисунку крапку не ставлять. <i>Наприклад:</i> Рис. 1.1. Назва... Рисунок відокремлюють від подальшого тексту роботи вільним рядком.
Оформлення формул	Нумерація - послідовно за кожним розділом в круглих дужках біля правого поля сторінки без крапок від формули до її номера. Пояснення значень символів і числових коефіцієнтів слід подавати безпосередньо під формулою в тій послідовності в якій вони наведені у формулі. Значення кожного символу і числового коефіцієнту треба подавати з нового рядка. Перший рядок пояснення починають зі слова „де” без двокрапки. У кінці формул і в тексті перед ними розділові знаки ставлять відповідно до правил пунктуації. <i>Наприклад:</i> $\text{ВОА} = \text{ВК} + \text{ЗНВП} - \text{НА}, \quad (2.1)$ де ВОА – власні оборотні активи; ВК – власний капітал; ЗНВП – забезпечення наступних витрат і платежів; НА – необоротні активи.
Загальні правила цитування та посилання на використані джерела	
Посилання в тексті на таблиці	На всі таблиці курсової роботи повинні бути посилання в тексті, при цьому слово „таблиця” в тексті пишуть скорочено. <i>Наприклад:</i> „... у табл. 1.2”
Посилання в тексті на ілюстрації	Вказують порядковий номер ілюстрації в роботі. <i>Наприклад:</i> „рис. 1.2”. Ілюстрації у курсовій роботі повинні бути: по тексту – чорним по білому, в додатках – можливо кольорові
Одночасно можливим є посилання на таблиці та ілюстрації у вигляді виразу в круглих дужках. <i>Наприклад:</i> (табл. 1.2), (рис. 2.4)	
Посилання в тексті на формули	Вказують порядковий номер формули в роботі. <i>Наприклад:</i> „... у формулі (2.1)”.
Посилання в тексті на використані джерела	Зазначається порядковий номер за переліком посилань, в квадратних дужках <i>Наприклад:</i> „... у працях [10-14]....”, або [15, с. 45-46] (якщо в тексті вказана дослівно теза чи якісь показники)
Технологічні вимоги	
Вимоги до вступу роботи	У вступі виділити жирним шрифтом за окремими абзацами: актуальність теми; мета та завдання дослідження; об’єкт і предмет дослідження. <i>При цьому слід пам’ятати, що:</i> <i>Об’єкт дослідження – це процес або явище, що породжує проблемну ситуацію й обране для вивчення</i> <i>Предмет дослідження – міститься в межах об’єкта</i>
При цьому жирним шрифтом виділяється лише означені фрази. <i>Наприклад:</i> Актуальність теми.	
Вимоги до змісту першого розділу	Науково-теоретичне обґрунтування теми дослідження з посиланням на використані положення наукових праць вітчизняних та зарубіжних вчених, а також відповідний нормативний матеріал.
Вимоги до змісту	Фінансово-економічна характеристика діяльності підприємства

Зміст записів		Норма
1		2
другого розділу	мінімум за три останні роки. Дослідження обраної теми на матеріалах обраного підприємства (організації, установи). Окремими підрозділами наводять шляхи вдосконалення згідно обраної теми предмету дослідження.	
<i>В аналізі використати різноманітні прийоми та методи наукових досліджень (порівняння, моделювання, аналізу та синтезу, прогнозування тощо). Рекомендується використовувати прийоми комп'ютерної обробки даних з використанням спеціальних програм</i>		
Вимоги до висновків роботи	Висновки – узагальнення результатів дослідження за розділами – першим, другим, та третім. Крім того, навести обґрунтовані за змістом пропозиції.	
Вимоги до подання списку використаних джерел		
Черговість подачі використаних джерел	В алфавітному порядку прізвищ авторів або заголовків	

Літературні джерела оформляються згідно вимог табл. 3.

Таблиця 3

Приклади оформлення бібліографічного опису у списку використаних джерел з урахуванням Національного стандарту України ДСТУ 8302:2015

Характеристика джерела	Приклад оформлення
1	2
Книги: Один автор	<ol style="list-style-type: none"> 1. Бичківський О. О. Міжнародне приватне право : конспект лекцій. Запоріжжя : ЗНУ, 2015. 82 с. 2. Бондаренко В. Г. Немеркнуча слава новітніх запорожців: історія Українського Вільного козацтва на Запоріжжі (1917-1920 рр.). Запоріжжя, 2017. 113 с. 3. Бондаренко В. Г. Український вільнокозацький рух в Україні та на еміграції (1919-1993 рр.) : монографія. Запоріжжя : ЗНУ, 2016. 600 с. 4. Вагіна О. М. Політична етика : навч.-метод. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 102 с. 5. Верлос Н. В. Конституційне право зарубіжних країн : курс лекцій. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 145 с. 6. Горбунова А. В. Управління економічною захищеністю підприємства: теорія і методологія : монографія. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 240 с. 7. Гурська Л. І. Релігієзнавство : навч. посіб. 2-ге вид., перероб. та доп. Київ : ЦУЛ, 2016. 172 с. 8. Дробот О. В. Професійна свідомість керівника : навч. посіб. Київ : Талком, 2016. 340 с.
Два автори	<ol style="list-style-type: none"> 1. Аванесова Н. Е., Марченко О. В. Стратегічне управління підприємством та сучасним містом: теоретико-методичні засади : монографія. Харків : Щедра садиба плюс, 2015. 196 с. 2. Батракова Т. І., Калюжна Ю. В. Банківські операції : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 130 с. 3. Білобровко Т. І., Кожуховська Л. П. Філософія науки й управління освітою : навч.-метод. посіб. Переяслав-Хмельницький, 2015. 166 с. 4. Богма О. С., Кисильова І. Ю. Фінанси : конспект лекцій. Запоріжжя : ЗНУ, 2016. 102 с. 5. Горошкова Л. А., Волков В. П. Виробничий менеджмент : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2016. 131 с. 6. Гура О. І., Гура Т. Є. Психологія управління соціальною організацією : навч. посіб. 2-ге вид., доп. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2015. 212 с.

Характеристика джерела	Приклад оформлення
1	2
Три автори	<ol style="list-style-type: none"> 1. Аніловська Г. Я., Марушко Н. С., Стоколоса Т. М. Інформаційні системи і технології у фінансах : навч. посіб. Львів : Магнолія 2006, 2015. 312 с. 2. Городовенко В. В., Макаренков О. Л., Сантос М. М. О. Судові та правоохоронні органи України : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2016. 206 с. 3. Кузнецов М. А., Фоменко К. І., Кузнецов О. І. Психічні стани студентів у процесі навчально-пізнавальної діяльності : монографія. Харків : ХНПУ, 2015. 338 с. 4. Якобчук В. П., Богоявленська Ю. В., Тищенко С. В. Історія економіки та економічної думки : навч. посіб. Київ : ЦУЛ, 2015. 476 с.
Чотири і більше авторів	<ol style="list-style-type: none"> 1. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України : станом на 10 жовт. 2016 р. / К. І. Беліков та ін. ; за заг. ред. О. М. Литвинова. Київ : ЦУЛ, 2016. 528 с. 2. Бікулов Д. Т, Чкан А. С., Олійник О. М., Маркова С. В. Менеджмент : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 360 с. 3. Операційне числення : навч. посіб. / С. М. Гребенюк та ін. Запоріжжя : ЗНУ, 2015. 88 с. 4. Основи охорони праці : підручник / О. І. Запорожець та ін. 2-ге вид. Київ : ЦУЛ, 2016. 264 с. 5. Клименко М. І., Панасенко Є. В., Стреляєв Ю. М., Ткаченко І. Г. Варіаційне числення та методи оптимізації : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2015. 84 с.
Автор(и) та редактор(и)/упорядники	<ol style="list-style-type: none"> 1. Березенко В. В. PR як сфера наукового знання : монографія / за заг. наук. ред. В. М. Манакіна. Запоріжжя : ЗНУ, 2015. 362 с. 2. Бутко М. П., Неживенко А. П., Пепа Т. В. Економічна психологія : навч. посіб. / за ред. М. П. Бутко. Київ : ЦУЛ, 2016. 232 с. 3. Дахно І. І., Алієва-Барановська В.М. Право інтелектуальної власності : навч. посіб. / за ред. І. І. Дахна. Київ : ЦУЛ, 2015. 560 с.
Без автора	<ol style="list-style-type: none"> 1. 25 років економічному факультету: історія та сьогодні (1991-2016) : ювіл. вип. / під заг. ред. А. В. Череп. Запоріжжя : ЗНУ, 2016. 330 с. 2. Криміналістика : конспект лекцій / за заг. ред. В. І. Галана ; уклад. Ж. В. Удовенко. Київ : ЦУЛ, 2016. 320 с. 3. Миротворення в умовах гібридної війни в Україні : монографія / за ред. М. А. Лепського. Запоріжжя : КСК-Альянс, 2017. 172 с. 4. Міжнародні економічні відносини : навч. посіб. / за ред.: С. О. Якубовського, Ю. О. Ніколаєва. Одеса : ОНУ, 2015. 306 с. 5. Науково-практичний коментар Бюджетного кодексу України / за заг. ред. Т. А. Латковської. Київ : ЦУЛ, 2017. 176 с. 6. Службове право: витоки, сучасність та перспективи розвитку / за ред.: Т. О. Коломоєць, В. К. Колпакова. Запоріжжя, 2017. 328 с. 7. Сучасне суспільство: філософсько-правове дослідження актуальних проблем : монографія / за ред. О. Г. Данильяна. Харків : Право, 2016. 488 с. 8. Адміністративно-правова освіта у персоналіях : довід. / за заг. ред.: Т. О. Коломоєць, В. К. Колпакова. Київ : Ін Юре, 2015. 352 с. 9. Підготовка докторів філософії (PhD) в умовах реформування вищої освіти : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., м. Запоріжжя, 5-6 жовт. 2017 р. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 216 с. 10. Країни пострадянського простору: виклики модернізації : зб. наук. пр. / редкол.: П. М. Рудяков (відп. ред.) та ін. Київ : Ін-т всесвітньої історії НАН України, 2016. 306 с. 11. Антологія української літературно-критичної думки першої половини ХХ

Характеристика джерела	Приклад оформлення
1	2
	століття / упоряд. В. Агеєва. Київ : Смолоскип, 2016. 904 с.
Багатотомні видання	<ol style="list-style-type: none"> 1. Енциклопедія Сучасної України / редкол.: І. М. Дзюба та ін. Київ : САМ, 2016. Т. 17. 712 с. 2. Лодий П. Д. Сочинения : в 2 т. / ред. изд.: Н. Г. Мозговая, А. Г. Волков ; авт. вступ. ст. А. В. Синицына. Киев ; Мелитополь : НПУ им. М. Драгоманова ; МГПУ им. Б. Хмельницкого, 2015. Т. 1. 306 с. 3. Новицкий О. М. Сочинения : в 4 т. / ред. изд.: Н. Г. Мозговая, А. Г. Волков ; авт. вступ. ст. Н. Г. Мозговая. Киев ; Мелитополь : НПУ им. М. Драгоманова ; МГПУ им. Б. Хмельницкого, 2017. Т. 1. 382 с. 4. Правова система України: історія, стан та перспективи : у 5 т. / Акад. прав. наук України. Харків : Право, 2009. Т. 2 : Конституційні засади правової системи України і проблеми її вдосконалення / заг. ред. Ю. П. Битяк. 576 с. 5. Кучерявенко Н. П. Курс налогового права : в 6 т. Харьков : Право, 2007. Т. 4 : Особенная часть. Косвенные налоги. 536 с.
Автореферати дисертацій	<ol style="list-style-type: none"> 1. Бондар О. Г. Земля як об'єкт права власності за земельним законодавством України : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.06. Київ, 2005. 20 с. 2. Гнатенко Н. Г. Группы інтересів у Верховній Раді України: сутність і роль у формуванні державної політики : автореф. дис. ... канд. політ. наук : 23.00.02. Київ, 2017. 20 с. 3. Кулініч О. О. Право людини і громадянина на освіту в Україні та конституційно-правовий механізм його реалізації : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.02. Маріуполь, 2015. 20 с.
Дисертації	<ol style="list-style-type: none"> 1. Авдєєва О. С. Міжконфесійні відносини у Північному Приазов'ї (кінець XVIII - початок XX ст.) : дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / Запорізький національний університет. Запоріжжя, 2016. 301 с. 2. Левчук С. А. Матриці Гріна рівнянь і систем еліптичного типу для дослідження статичного деформування складених тіл : дис. ... канд. фіз.-мат. наук : 01.02.04. Запоріжжя, 2002. 150 с. 3. Вініченко О. М. Система динамічного контролю соціально-економічного розвитку промислового підприємства : дис. ... д-ра екон. наук : 08.00.04. Дніпро, 2017. 424 с.
Законодавчі та нормативні документи	<ol style="list-style-type: none"> 1. Конституція України : офіц. текст. Київ : КМ, 2013. 96 с. 2. Про освіту : Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII. <i>Голос України</i>. 2017. 27 верес. (№ 178-179). С. 10–22. 3. Повітряний кодекс України : Закон України від 19.05.2011 р. № 3393-VI. <i>Відомості Верховної Ради України</i>. 2011. № 48-49. Ст. 536. 4. Про вищу освіту : Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII. Дата оновлення: 28.09.2017. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18 (дата звернення: 15.11.2017). 5. Деякі питання стипендіального забезпечення : Постанова Кабінету Міністрів України від 28.12.2016 р. № 1050. <i>Офіційний вісник України</i>. 2017. № 4. С. 530–543. 6. Про Концепцію вдосконалення інформування громадськості з питань євроатлантичної інтеграції України на 2017-2020 роки : Указ Президента України від 21.02.2017 р. № 43/2017. <i>Урядовий кур'єр</i>. 2017. 23 лют. (№ 35). С. 10. 7. Про затвердження Вимог до оформлення дисертації : наказ Міністерства освіти і науки від 12.01.2017 р. № 40. <i>Офіційний вісник України</i>. 2017. № 20. С. 136–141. 8. Інструкція щодо заповнення особової картки державного службовця : затв.

Характеристика джерела	Приклад оформлення
1	2
	наказом Нац. агентства України з питань Держ. служби від 05.08.2016 р. № 156. <i>Баланс-бюджет</i> . 2016. 19 верес. (№ 38). С. 15–16.
Архівні документи	<ol style="list-style-type: none"> 1. Лист Голови Спілки «Чорнобиль» Г. Ф. Лепіна на ім'я Голови Ради Міністрів УРСР В. А. Масола щодо реєстрації Статуту Спілки та сторінки Статуту. 14 грудня 1989 р. <i>ЦДАГО України</i> (Центр. держ. архів громад. об'єднань України). Ф. 1. Оп. 32. Спр. 2612. Арк. 63, 64 зв., 71. 2. Матеріали Ради Народних комісарів Української Народної Республіки. <i>ЦДАВО України</i> (Центр. держ. архів вищ. органів влади та упр. України). Ф. 1061. Оп. 1. Спр. 8–12. Копія; Ф. 1063. Оп. 3. Спр. 1–3. 3. Наукове товариство ім. Шевченка. <i>Львів. наук. б-ка ім. В. Стефаніка НАН України</i>. Ф. 1. Оп. 1. Спр. 78. Арк. 1–7.
Патенти	<ol style="list-style-type: none"> 1. Люмінісцентний матеріал: пат. 25742 Україна: МПК6 C09K11/00, G01T1/28, G21H3/00. № 200701472; заявл. 12.02.07; опубл. 27.08.07, Бюл. № 13. 4 с. 2. Спосіб лікування синдрому дефіциту уваги та гіперактивності у дітей: пат. 76509 Україна. № 2004042416; заявл. 01.04.2004; опубл. 01.08.2006, Бюл. № 8 (кн. 1). 120 с.
Препринти	<ol style="list-style-type: none"> 1. Панасюк М. І., Скорбун А. Д., Сплошной Б. М. Про точність визначення активності твердих радіоактивних відходів гамма-методами. <i>Чорнобиль : Ін-т з проблем безпеки АЕС НАН України</i>, 2006. 7, [1] с. (Препринт. НАН України, Ін-т проблем безпеки АЕС; 06-1). 2. Шилияев Б. А., Воеводин В. Н. Расчеты параметров радиационного повреждения материалов нейтронами источника ННЦ ХФТИ / ANL USA с подкритической сборкой, управляемой ускорителем электронов. Харьков : ННЦ ХФТИ, 2006. 19 с.: ил., табл. (Препринт. НАН Украины, Нац. науч. центр «Харьк. физ.-техн. ин-т»; ХФТИ2006-4).
Стандарти	<ol style="list-style-type: none"> 1. ДСТУ 7152:2010. Видання. Оформлення публікацій у журналах і збірниках. [Чинний від 2010-02-18]. Вид. офіц. Київ, 2010. 16 с. (Інформація та документація). 2. ДСТУ ISO 6107-1:2004. Якість води. Словник термінів. Частина 1 (ISO 6107-1:1996, IDT). [Чинний від 2005-04-01]. Вид. офіц. Київ : Держспоживстандарт України, 2006. 181 с. 3. ДСТУ 3582:2013. Бібліографічний опис. Скорочення слів і словосполучень українською мовою. Загальні вимоги та правила (ISO 4:1984, NEQ; ISO 832:1994, NEQ). [На заміну ДСТУ3582-97; чинний від 2013-08-22]. Вид. офіц. Київ : Мінекономрозвитку України, 2014. 15 с. (Інформація та документація).
Каталоги	<ol style="list-style-type: none"> 1. Горницкая И. П. Каталог растений для работ по фитодизайну / Донец. ботан. сад НАН Украины. Донецк : Лебедь, 2005. 228 с. 2. Історико-правова спадщина України : кат. вист. / Харків. держ. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка; уклад.: Л. І. Романова, О. В. Земляніщина. Харків, 1996. 64 с. 3. Пам'ятки історії та мистецтва Львівської області : кат.-довід. / авт.-упоряд.: М. Зобків та ін. ; Упр. культури Львів. облдержадмін., Львів. іст. музей. Львів : Новий час, 2003. 160 с.
Бібліографічні покажчики	<ol style="list-style-type: none"> 1. Боротьба з корупцією: нагальна проблема сучасності : бібліогр. покажч. Вип. 2 / уклад.: О. В. Левчук, відп. за вип. Н. М. Чала ; Запорізький національний університет. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 60 с. 2. Микола Лукаш : біобібліогр. покажч. / уклад. В. Савчин. Львів : Вид. центр ЛНУ ім. І. Франка, 2003. 356 с. (Українська біобібліографія ; ч. 10). 3. Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича в незалежній Україні : бібліогр. покажч. / уклад.: Н. М. Загородна та ін.; наук. ред. Т. В. Марусик; відп. за вип. М. Б. Зушман. Чернівці : Чернівецький

Характеристика джерела	Приклад оформлення
1	2
	<p>національний університет, 2015. 512 с. (До 140-річчя від дня заснування).</p> <p>4. Лисодєд О. В. Бібліографічний довідник з кримінології (1992-2002) / ред. О. Г. Кальман. Харків : Одісей, 2003. 128 с.</p> <p>5. Яценко О. М., Любовець Н. І. Українські персональні бібліографічні покажчики (1856-2013). Київ : Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського, 2015. 472 с. (Джерела української біографістики ; вип. 3).</p>
Частина видання: книги	<p>1. Баймуратов М. А. Имплементация норм международного права и роль Конституционного Суда Украины в толковании международных договоров / М. А. Баймуратов. <i>Михайло Баймуратов: право як буття вченого</i> : зб. наук. пр. до 55-річчя проф. М. О. Баймуратова / упоряд. та відп. ред. Ю. О. Волошин. К., 2009. С. 477–493.</p> <p>2. Гетьман А. П. Екологічна політика держави: конституційно-правовий аспект. <i>Тридцять лет с экологическим правом</i> : избранные труды. Харьков, 2013. С. 205–212.</p> <p>3. Коломоєць Т. О. Адміністративна деліктологія та адміністративна деліктність. <i>Адміністративне право України</i> : підручник / за заг. ред. Т. О. Коломоєць. Київ, 2009. С. 195–197.</p> <p>4. Алексеев В. М. Правовий статус людини та його реалізація у взаємовідносинах держави та суспільства в державному управлінні в Україні. <i>Теоретичні засади взаємовідносин держави та суспільства в управлінні</i> : монографія. Чернівці, 2012. С. 151–169.</p>
Частина видання: матеріалів конференцій (тези, доповіді)	<p>1. Антонович М. Жертви геноцидів першої половини ХХ століття: порівняльно-правовий аналіз. <i>Голодомор 1932-1933 років: втрати української нації</i> : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., м. Київ, 4 жовт. 2016 р. Київ, 2017. С. 133–136.</p> <p>2. Анциперова І. І. Історико-правовий аспект акту про бюджет. <i>Дослідження проблем права в Україні очима молодих вчених</i> : тези доп. всеукр. наук.-практ. конф. (м. Запоріжжя, 24 квіт. 2014 р.). Запоріжжя, 2014. С. 134–137.</p> <p>3. Кононенко Н. Методология толерантности в системе общественных отношений. <i>Формирование толерантного сознания в обществе</i> : материалы VII междунар. антитеррорист. форума (Братислава, 18 нояб. 2010 г.). Киев, 2011. С. 145–150.</p> <p>4. Микитів Г. В., Кондратенко Ю. Позатекстові елементи як засіб формування медіакультури читачів науково-популярних журналів. <i>Актуальні проблеми медіаосвіти в Україні та світі</i> : зб. тез доп. міжнар. наук.-практ. конф., м. Запоріжжя, 3-4 берез. 2016 р. Запоріжжя, 2016. С. 50–53.</p> <p>5. Соколова Ю. Особливості впровадження проблемного навчання хімії в старшій профільній школі. <i>Актуальні проблеми та перспективи розвитку медичних, фармацевтичних та природничих наук</i> : матеріали III регіон. наук.-практ. конф., м. Запоріжжя, 29 листоп. 2014 р. Запоріжжя, 2014. С. 211–212.</p>
Частина видання: довідкового видання	<p>1. Кучеренко І. М. Право державної власності. <i>Великий енциклопедичний юридичний словник</i> / ред. Ю. С. Шемшученко. Київ, 2007. С. 673.</p> <p>2. Пирожкова Ю. В. Благодійна організація. <i>Адміністративне право України</i> : словник термінів / за ред.: Т. О. Коломоєць, В. К. Колпакова. Київ, 2014. С. 54–55.</p> <p>3. Сірий М. І. Судова влада. <i>Юридична енциклопедія</i>. Київ, 2003. Т. 5. С. 699.</p>
Частина видання: продовжуваного видання	<p>1. Коломоєць Т. О. Оцінні поняття в адміністративному законодавстві України: реалії та перспективи формування їх застосування. <i>Вісник Запорізького національного університету. Юридичні науки</i>. Запоріжжя, 2017. № 1. С. 36–46.</p> <p>2. Левчук С. А., Хмельницький А. А. Дослідження статичного деформування</p>

Характеристика джерела	Приклад оформлення
1	2
	<p>складених циліндричних оболонок за допомогою матриць типу Гріна. <i>Вісник Запорізького національного університету. Фізико-математичні науки</i>. Запоріжжя, 2015. № 3. С. 153–159.</p> <p>3. Левчук С. А., Рак Л. О., Хмельницький А. А. Моделювання статичного деформування складеної конструкції з двох пластин за допомогою матриць типу Гріна. <i>Проблеми обчислювальної механіки і міцності конструкцій</i>. Дніпропетровськ, 2012. Вип. 19. С. 212–218.</p> <p>4. Тарасов О. В. Міжнародна правосуб'єктність людини в практиці Нюрнберзького трибуналу. <i>Проблеми законності</i>. Харків, 2011. Вип. 115. С. 200–206.</p>
Частина видання: періодичного видання (журналу, газети)	<p>1. Кулініч О. О. Право на освіту в системі конституційних прав людини і громадянина та його гарантії. <i>Часопис Київського університету права</i>. 2007. № 4. С. 88–92.</p> <p>2. Коломоець Т., Колпаков В. Сучасна парадигма адміністративного права: генеза і поняття. <i>Право України</i>. 2017. № 5. С. 71–79.</p> <p>3. Коваль Л. Плюси і мінуси дистанційної роботи. <i>Урядовий кур'єр</i>. 2017. 1 листоп. (№ 205). С. 5.</p> <p>4. Біленчук П., Обіход Т. Небезпеки ядерної злочинності: аналіз вітчизняного і міжнародного законодавства. <i>Юридичний вісник України</i>. 2017. 20-26 жовт. (№ 42). С. 14–15.</p> <p>5. Bletska D. I., Glukhov K. E., Frolova V. V. Electronic structure of 2H-SnSe₂: ab initio modeling and comparison with experiment. <i>Semiconductor Physics Quantum Electronics & Optoelectronics</i>. 2016. Vol. 19, No 1. P. 98–108.</p>
Електронні ресурси	<p>1. Влада очима історії : фотовиставка. URL: http://www.kmu.gov.ua/control/uk/photogallery/gallery?galleryId=15725757& (дата звернення: 15.11.2017).</p> <p>2. Шарая А. А. Принципи державної служби за законодавством України. <i>Юридичний науковий електронний журнал</i>. 2017. № 5. С. 115–118. URL: http://lsej.org.ua/5_2017/32.pdf.</p> <p>3. Ганзенко О. О. Основні напрями подолання правового нігілізму в Україні. <i>Вісник Запорізького національного університету. Юридичні науки</i>. Запоріжжя, 2015. № 3. – С. 20–27. – URL: http://ebooks.znu.edu.ua/files/Fakhovivydannya/vznu/juridichni/VestUr2015v3/5.pdf. (дата звернення: 15.11.2017).</p> <p>4. Яцків Я. С., Маліцький Б. А., Бублик С. Г. Трансформація наукової системи України протягом 90-х років ХХ століття: період переходу до ринку. <i>Наука та інновації</i>. 2016. Т. 12, № 6. С. 6–14. DOI: https://doi.org/10.15407/scin12.06.006.</p>

7. Рецензування курсової роботи, її захист та оцінка

Завершена і належним чином оформлена курсова робота у визначений термін подається на кафедру фінансів, банківської справи та страхування на рецензування.

Після перевірки роботи науковий керівник пише рецензію, в якій зазначає позитивні сторони роботи, її недоліки, вказує шляхи усунення недоліків.

Робота, на яку подана негативна рецензія, повинна бути доопрацьована у відповідності до вимог, викладених у рецензії наукового керівника, тобто здобувач вищої освіти зобов'язаний докорінно доопрацювати курсову роботу і разом з рецензією на попередню роботу подати на кафедру вдруге.

До захисту допускається курсова робота, що отримала позитивну рецензію. Захист проводиться на засіданні комісії, яка призначається завідувачем кафедри. При цьому здобувач вищої освіти викладає основний зміст курсової роботи, а потім дає відповідь на питання членів комісії і дає пояснення на критичні зауваження, що містяться у рецензії наукового керівника.

Оцінювання курсової роботи здійснюється за 100-бальною шкалою, яка формується з двох частин:

- 1) I етап – оцінка виконання курсової роботи – до 59 балів включно (табл. 4).

Таблиця 4

Результати оцінювання курсової роботи

Критерії оцінювання курсової роботи	Максимальна кількість балів
1. Оцінка змісту курсової роботи	
1. Обґрунтування актуальності обраної теми роботи, формулювання мети, завдання, об'єкта та предмета дослідження	5
2. Відповідність змісту курсової роботи (проекту) темі та затвердженому плану	5
3. Ступінь розкриття теоретичних аспектів проблеми, обраної для дослідження та глибина і якість аналізу теоретичного матеріалу (наявність критичних узагальнень різних підходів до постановки і вирішення проблеми відповідно до теми курсової роботи (проекту), коректність використання понятійного апарату, посилання, цитування)	10
4. Якість практичного дослідження та його детальний аналіз з використанням наукових методів (аналітичних, статистичних, методів моделювання тощо) та новітніх інформаційних джерел	10
5. Науковий підхід до виявлення проблем та обґрунтованість шляхів удосконалення та практична значущість висновків і пропозицій відповідно до досліджуваної теми	10
6. Інші характеристики	9
<i>Разом</i>	49
2. Оцінка якості оформлення курсової роботи	
1. Ілюстративність роботи (наявність та відповідність діючим стандартам таблиць, графіків, схем та списку використаних джерел)	5
2. Відповідність оформлення курсової роботи (проекту) встановленим вимогам і дотримання графіку виконання	5
<i>Разом</i>	10
3. Загальна кількість балів за виконання курсової роботи (до захисту)	59

- 2) II етап – оцінка захисту курсової роботи – до 41 балів включно.

Загальна кількість балів, яку отримує здобувач вищої освіти за виконання та захист курсової роботи встановлюється шляхом підсумовування балів виставлених, керівником курсової роботи (до 59 балів) та, колегіально, членами комісії, яка приймала її захист (до 41 балів).

З врахуванням якості виконаної курсової роботи, рецензії наукового керівника, рівня виступу здобувача вищої освіти, а також відповідей на запитання – комісія оцінює курсову роботу. Результати записуються в екзаменаційну відомість і залікову книжку здобувача вищої освіти. Курсова робота, яка при захисті не одержала позитивної оцінки, підлягає повторному захисту. Позитивно оцінена курсова робота залишається на кафедрі і зберігається згідно встановленого порядку.

8. Рекомендована тематика курсових робіт

1. Фінансові ресурси підприємств та джерела їх формування
2. Фінансові ресурси підприємства та оцінка ефективності їх використання
3. Фінансова діяльність підприємства та підвищення її ефективності
4. Особливості фінансової діяльності малих підприємств
5. Організація безготівкових розрахунків та ефективність їх застосування в сучасних умовах
6. Оцінка руху грошових коштів суб'єктів господарювання в сучасних умовах
7. Організація готівкових розрахунків на підприємстві
8. Грошовий оборот, формування і розподіл валового і чистого доходу на підприємстві
9. Організація розрахунків та їх вплив на фінансовий стан підприємства
10. Особливості здійснення та шляхи вдосконалення безготівкових розрахунків суб'єктів господарювання
11. Організація та управління готівковим грошовим обігом на підприємстві
12. Прибуток – основний показник фінансової діяльності підприємства
13. Формування та розподіл прибутку на підприємствах в сучасних умовах
14. Власний капітал та шляхи його збільшення в умовах ринкових перетворень
15. Залучений капітал підприємства, шляхи формування і використання
16. Управління капіталом підприємства
17. Організація та шляхи удосконалення розрахунків по соціальному страхуванню
18. Оподаткування підприємств та його вплив на фінансово-господарську діяльність суб'єктів господарювання
19. Непряме оподаткування підприємств та його вплив на фінансовий стан платників
20. Податок на додану вартість, порядок його нарахування та сплати
21. Оподаткування доходів фізичних осіб та перспективи його удосконалення
22. Сучасний стан та перспективи удосконалення оподаткування доходів фізичних осіб
23. Сучасний стан та перспективи вдосконалення прямого оподаткування суб'єктів господарювання в сучасних умовах
24. Оподаткування прибутку та його вплив на фінансово-господарську діяльність суб'єктів господарювання
25. Особливості оподаткування підприємств малого та середнього бізнесу в сучасних умовах
26. Фінансові взаємовідносини підприємств з комерційними банками та їх удосконалення
27. Кредитування сільськогосподарських підприємств та шляхи підвищення його ефективності
28. Лізинг, як довгострокове кредитування підприємства
29. Основні засоби підприємства, джерела формування і методи оцінки
30. Фінансове забезпечення відтворення основних засобів аграрних

підприємств

31. Ефективність використання основних засобів підприємства та напрями її підвищення

32. Оцінка ефективності інвестиційної діяльності підприємств в сучасних умовах

33. Капітальні вкладення суб'єктів господарювання та підвищення ефективності їх використання

34. Оборотні кошти підприємства та їх організація на підприємстві

35. Планування потреби підприємства в оборотних коштах

36. Джерела формування оборотних коштів підприємства

37. Ефективність використання оборотних коштів підприємства

38. Формування та використання оборотних активів підприємства

39. Оборотні кошти підприємства та підвищення ефективності їх використання

40. Організація фінансового планування на підприємстві

41. Фінансове забезпечення інвестиційного проекту підприємства

42. Фінансове планування та прогнозування на підприємстві

43. Особливості здійснення та напрями удосконалення фінансового планування підприємства

44. Система фінансових бюджетів підприємства та контроль за їх виконанням

45. Комплексна оцінка дебіторської і кредиторської заборгованості та шляхи поліпшення розрахунково-платіжної дисципліни

46. Діагностика фінансової стійкості підприємства та шляхи її забезпечення

47. Платоспроможність підприємства та шляхи її підвищення

48. Оцінка фінансового стану суб'єкта господарювання та шляхи його зміцнення

49. Оцінка платоспроможності та фінансової стійкості суб'єкта господарювання в сучасних умовах

50. Дивідендна політика підприємства та напрями її удосконалення

51. Особливості оцінки майна суб'єктів господарювання

52. Фінансова санація підприємства

53. Фінансовий контролінг на підприємстві та напрями його удосконалення

54. Діагностика банкрутства підприємства та розробка програми його фінансового оздоровлення

55. Банкрутство підприємств та принципи антикризового фінансового управління в умовах ринкових перетворень

9. Рекомендовані плани курсових робіт

Тема 1. Фінансові ресурси підприємств та джерела їх формування

Вступ

1. Теоретичні засади фінансових ресурсів та джерел їх формування в системі господарського механізму підприємства
2. Аналіз фінансових ресурсів підприємства та джерел їх формування
  - 2.1. Фінансово-економічна характеристика підприємства
  - 2.2. Аналіз структури та динаміки джерел формування фінансових ресурсів
  - 2.3. Аналіз ефективності використання фінансових ресурсів та її вплив на фінансовий стан підприємства
  - 2.4. Шляхи підвищення ефективності використання фінансових ресурсів

Висновки

Список використаних джерел

Додатки

Тема 2. Фінансові ресурси підприємства та оцінка ефективності їх використання

Вступ

1. Теоретичні основи дослідження сутності фінансових ресурсів та оцінка ефективності їх ефективності
2. Аналіз і оцінка ефективності використання фінансових ресурсів підприємства
  - 2.1. Фінансово-економічна характеристика підприємства
  - 2.2. Аналіз ефективності використання фінансових ресурсів підприємства
  - 2.3. Шляхи підвищення ефективності формування і використання фінансових ресурсів підприємства

Висновки

Список використаних джерел

Додатки

Тема 3. Фінансова діяльність підприємства та підвищення її ефективності

Вступ

1. Економічна сутність та напрямки фінансової діяльності підприємства
2. Аналіз фінансової діяльності суб'єкта господарювання та оцінка ефективності її здійснення
  - 2.1. Фінансово-економічна характеристика підприємства
  - 2.2. Аналіз власних та залучених джерел фінансування підприємства
  - 2.3. Особливості розподілу чистого прибутку суб'єкта господарювання
  - 2.4. Шляхи підвищення ефективності здійснення фінансової діяльності підприємства

Висновки

Список використаних джерел

Додатки

Тема 4. Особливості фінансової діяльності малих підприємств

Вступ

1. Поняття суб'єкта малого підприємництва та законодавче регулювання його діяльності
2. Оцінка фінансової діяльності малих підприємств
  - 2.1. Фінансово-економічна характеристика підприємства
  - 2.2. Аналіз основних джерел фінансування суб'єкта господарювання
  - 2.3. Фінансова служба та режиму оподаткування малого підприємства
  - 2.4. Шляхи удосконалення фінансової діяльності малого підприємства

Висновки

Список використаних джерел

Додатки

Тема 5. Організація безготівкових розрахунків та ефективність їх застосування в сучасних умовах

Вступ

1. Теоретичні аспекти безготівкових форм розрахунків та шляхи їх удосконалення
2. Характеристика існуючих форм безготівкових розрахунків на підприємстві
  - 2.1. Фінансово-економічна характеристика підприємства
  - 2.2. Аналіз засобів платежів і форм розрахунків в платіжному обороті підприємства
  - 2.3. Стан розрахунково-платіжної дисципліни на підприємстві
  - 2.4. Шляхи та напрямки вдосконалення розрахункового обслуговування суб'єктів господарювання

Висновки

Список використаних джерел

Додатки

Тема 6. Оцінка руху грошових коштів суб'єктів господарювання в сучасних умовах

Вступ

1. Теоретичні аспекти руху грошових коштів підприємства
2. Оцінка грошових потоків підприємства
  - 2.1. Фінансово-економічна характеристика підприємства
  - 2.2. Аналіз руху грошових коштів суб'єкта господарювання
  - 2.3. Аналіз ефективності грошових потоків та її вплив на платоспроможність підприємства
  - 2.4. Методи оптимізації грошових потоків підприємства

Висновки

Список використаних джерел
Додатки

Тема 7. Організація готівкових розрахунків на підприємстві

Вступ

1. Теоретичні аспекти організації готівкових розрахунків
  2. Порядок ведення готівкових розрахунків на підприємстві
    - Фінансово-економічна характеристика підприємства
    - Стан готівкового обігу на підприємстві
    - Контроль за порядком зберігання та використання грошей в касі підприємства
    - Удосконалення організації касового обслуговування підприємств банківськими установами
- Висновки
Список використаних джерел
Додатки

Тема 8. Грошовий оборот, формування та розподіл валового і чистого доходу на підприємстві

Вступ

1. Сутність грошових потоків та порядок формування доходу підприємства
  2. Порядок формування та використання валового і чистого доходу на підприємстві
    - 1.1. Фінансово-економічна характеристика підприємства
    - 1.2. Виручка від реалізації продукції – основний канал надходження грошових коштів
    - 2.3. Порядок розподілу доходу підприємства
    - 3.4. Шляхи збільшення грошових надходжень суб'єктів господарювання в сучасних умовах
- Висновки
Список використаних джерел
Додатки

Тема 9. Організація розрахунків та їх вплив на фінансовий стан підприємства

Вступ

1. Сутність та принципи розрахункових операцій підприємства
  2. Організація розрахунків на підприємстві
    - 2.1. Фінансово-економічна характеристика підприємства
    - 2.2. Розрахункові операції на підприємстві та їх характеристика
    - 2.3. Контроль за станом розрахунків та шляхи удосконалення організації розрахункових операцій
    - 2.4. Вплив грошових розрахунків на фінансовий стан підприємства
- Висновки

Список використаних джерел
Додатки

Тема 10. Особливості здійснення та шляхи вдосконалення безготівкових розрахунків суб'єктів господарювання

Вступ

1. Теоретичні аспекти безготівкових форм розрахунків підприємства
2. Оцінка стану безготівкових розрахунків підприємства
  - 2.1. Фінансово-економічна характеристика підприємства
  - 2.2. Порядок відкриття банківських рахунків в установах банків
  - 2.3. Аналіз засобів і форм безготівкових розрахунків в платіжному обороті підприємства
  - 2.4. Шляхи удосконалення безготівкових розрахунків на підприємстві

Висновки

Список використаних джерел
Додатки

Тема 11. Організація та управління готівковим грошовим обігом на підприємстві

Вступ

1. Теоретичні аспекти організації та управління готівковим грошовим обігом
2. Готівковий грошовий обіг підприємства: організація та управління
  - 2.1. Фінансово-економічна характеристика підприємства
  - 2.2. Організація касової роботи на підприємстві
  - 2.3. Управління готівковим грошовим оборотом підприємства
  - 2.4. Шляхи удосконалення готівкових розрахунків на підприємстві

Висновки

Список використаних джерел
Додатки

Тема 12. Прибуток – основний показник фінансової діяльності підприємства

Вступ

1. Економічна сутність, роль і значення прибутку в сучасних умовах
2. Порядок формування та використання прибутку суб'єктів господарювання
  - 2.1. Фінансово-економічна характеристика підприємства
  - 2.2. Порядок формування чистого прибутку підприємства
  - 2.3. Оцінка рівня і динаміки прибутку підприємства
  - 2.4. Шляхи збільшення прибутку та рентабельності на підприємстві

Висновки
Список використаних джерел
Додатки

Тема 13. Формування та розподіл прибутку на підприємствах в сучасних умовах

Вступ

1. Сутність прибутку та його значення для стійкого стану підприємства
2. Порядок формування та розподілу прибутку
  - 2.1. Фінансово-економічна характеристика підприємства
  - 2.2. Оцінка порядку формування фінансових результатів за видами діяльності
  - 2.3. Порядок використання чистого прибутку суб'єкта господарювання
  - 2.4. Шляхи удосконалення формування та використання прибутку підприємств

Висновки
Список використаних джерел
Додатки

Тема 14. Власний капітал та шляхи його збільшення в умовах ринкових перетворень

Вступ

1. Економічна сутність власного капіталу підприємства та принципи його формування
2. Власний капітал та порядок його формування на підприємстві
  - 2.1. Фінансово-економічна характеристика підприємства
  - 2.2. Оцінка структури власного капіталу підприємства
  - 2.3. Порядок формування та використання власного капіталу
  - 2.4. Удосконалення управління капіталом у сучасних умовах

Висновки
Список використаних джерел
Додатки

Тема 15. Залучений капітал підприємства, шляхи формування і використання

Вступ

1. Економічна сутність залученого капіталу підприємства та принципи його формування
2. Залучений капітал, порядок його формування та використання на підприємстві
  - 2.1. Фінансово-економічна характеристика підприємства
  - 2.2. Порядок формування та використання залученого капіталу
  - 2.3. Оптимізація структури капіталу підприємства

2.4. Шляхи удосконалення формування та використання залученого капіталу у сучасних умовах

Висновки

Список використаних джерел

Додатки

Тема 16. Управління капіталом підприємства

Вступ

1. Сутність капіталу як економічної категорії та його значення в господарсько-фінансовій діяльності

2. Капітал підприємства та управління ним

2.1. Фінансово-економічна характеристика підприємства

2.2. Оцінка складу і структури капіталу

2.3. Оптимізація структури капіталу

2.4. Розробка політики удосконалення управління формуванням і використанням капіталу підприємства

Висновки

Список використаних джерел

Додатки

Тема 17. Організація та шляхи удосконалення розрахунків по соціальному страхуванню

Вступ

1. Теоретичні засади організації та здійснення соціального страхування в сучасних умовах

2. Аналіз розрахунків з соціального страхування

2.1. Фінансово-економічна характеристика підприємства

2.2. Аналіз динаміки єдиного соціального внеску

2.3. Адміністрування єдиного соціального внеску

2.4. Напрямки удосконалення системи соціального страхування

Висновки

Список використаних джерел

Додатки

Тема 18. Оподаткування підприємств та його вплив на фінансово-господарську діяльність суб'єктів господарювання

Вступ

1. Сутність і значення справляння податків на підприємствах

2. Аналіз системи оподаткування підприємства

2.1. Фінансово-економічна характеристика підприємства

2.2. Аналіз структури та динаміки сплати податків і зборів

2.3. Вплив оподаткування на фінансово-господарську діяльність підприємства

2.4. Шляхи удосконалення механізму оподаткування підприємств

Висновки

Список використаних джерел

Додатки

Тема 19. Непряме оподаткування підприємств та його вплив на фінансовий стан платників

Вступ

1. Теоретичні засади та необхідність функціонування системи непрямого оподаткування

2. Аналіз непрямого оподаткування підприємства

2.1. Фінансово-економічна характеристика підприємства

2.2. Порядок нарахування та сплати податку на додану вартість та інших непрямих податків

2.3. Вплив непрямого оподаткування на фінансові результати діяльності та фінансовий стан підприємства

2.4. Напрями удосконалення відносин підприємств з державою за непрямыми податками

Висновки

Список використаних джерел

Додатки

Тема 20. Податок на додану вартість, порядок його нарахування та сплати

Вступ

1. Економічна сутність та значення податку на додану вартість

2. Аналіз порядку нарахування та сплати податку на додану вартість

2.1. Фінансово-економічна характеристика підприємства

2.2. Оцінка динаміки сплати податку на додану вартість підприємства

2.3. Вплив податку на додану вартість на фінансові результати діяльності та фінансовий стан підприємства

3.3. Шляхи удосконалення механізмів справляння податку на додану вартість

Висновки

Список використаних джерел

Додатки

Тема 21. Оподаткування доходів фізичних осіб та перспективи його удосконалення

Вступ

1. Теоретичні засади оподаткування доходів фізичних осіб

2. Аналіз діючої системи оподаткування доходів фізичних осіб

2.1. Фінансово-економічна характеристика підприємства

2.2. Аналіз динаміки сплати податку на доходи фізичних осіб, його місце в структурі оподаткування

2.3. Напрями удосконалення нарахування та сплати податку на доходи фізичних осіб

Висновки

Список використаних джерел

Додатки

Тема 22. Сучасний стан та перспективи удосконалення оподаткування доходів фізичних осіб

Вступ

1. Сучасний стан оподаткування доходів фізичних осіб

2. Аналіз діючої системи оподаткування доходів фізичних осіб

2.1. Фінансово-економічна характеристика підприємства

2.2. Аналіз динаміки сплати податку на доходи фізичних осіб, його місце в структурі оподаткування

2.3. Перспективи удосконалення оподаткування доходів фізичних осіб

Висновки

Список використаних джерел

Додатки

Тема 23. Сучасний стан та перспективи удосконалення прямого оподаткування суб'єктів господарювання в сучасних умовах

Вступ

1. Теоретичні аспекти нарахування і сплати прямих податків і зборів

2. Аналіз оподаткування підприємства

2.1. Фінансово-економічна характеристика підприємства

2.2. Податок на прибуток підприємств: особливості нарахування та сплати

2.3. Вплив оподаткування на фінансово-господарську діяльність підприємства

2.4. Перспективи удосконалення процесів справляння прямих податків і зборів

Висновки

Список використаних джерел

Додатки

Тема 24. Оподаткування прибутку та його вплив на фінансово-господарську діяльність суб'єктів господарювання

Вступ

1. Теоретичні основи організації та здійснення прибуткового оподаткування юридичних осіб

2. Аналіз оподаткування прибутку підприємства

2.1. Фінансово-економічна характеристика підприємства

2.2. Аналіз динаміки сплати податку на прибуток, його місце в структурі оподаткування підприємства

2.3. Порядок подачі звітності по податку на прибуток

2.3. Шляхи удосконалення механізму справляння податку на прибуток

Висновки

Список використаних джерел

Додатки

Тема 25. Особливості оподаткування підприємств малого та середнього бізнесу

Вступ

1. Теоретичні засади оподаткування підприємств малого та середнього бізнесу

2. Особливості використання спрощеної системи оподаткування

2.1. Фінансово-економічна характеристика підприємства

2.2. Вплив спрощеної системи оподаткування на фінансові результати підприємства

2.3. Порядок подачі звітності платниками спрощеної системи оподаткування

2.4. Шляхи покращення системи оподаткування та її вплив на фінансові результати підприємств

Висновки

Список використаних джерел

Додатки

Тема 26. Фінансові взаємовідносини підприємств з комерційними банками та їх удосконалення

Вступ

1. Роль і значення банків в обслуговуванні платіжів і розрахунків суб'єктів господарювання

2. Відносини підприємств з комерційними банками та шляхи їх удосконалення

2.1. Фінансово-економічна характеристика підприємства

2.2. Аналіз і оцінка фінансових взаємовідносин підприємств з комерційними банками

2.3. Шляхи удосконалення фінансових взаємовідносин суб'єктів господарювання з комерційними банками

Висновки

Список використаних джерел

Додатки

Тема 27. Кредитування сільськогосподарських підприємств та шляхи підвищення його ефективності

Вступ

1. Теоретичні основи кредитування суб'єктів господарювання

2. Порядок кредитування сільськогосподарських підприємств

- 2.1. Фінансово-економічна характеристика підприємства
- 2.2. Особливості отримання та погашення підприємством кредитів банку
- 2.3. Аналіз ефективності використання банківських кредитів
- 2.4. Шляхи підвищення ефективності кредитування сільськогосподарських підприємств

Висновки

Список використаних джерел

Додатки

Тема 28. Лізинг, як довгострокове кредитування підприємства

Вступ

- 1. Визначення та економічна сутність лізингу
- 2. Застосування лізингових угод, як форми довгострокового кредитування
  - 2.1. Фінансово-економічна характеристика підприємства
    - 1.1. Етапи здійснення лізингового кредитування на підприємстві
    - 1.2. Оцінка економічної ефективності лізингових операцій підприємства
  - 3.4. Шляхи розвитку та удосконалення лізингових операцій у сучасних умовах

Висновки

Список використаних джерел

Додатки

Тема 29. Основні засоби підприємства, джерела формування і методи оцінки

Вступ

- 1. Сутність основних засобів та джерел їх відтворення
- 2. Основні засоби, джерела їх формування та методи оцінки на підприємстві
  - 2.1. Фінансово-економічна характеристика підприємства
  - 2.2. Методи оцінки та аналіз джерел формування основних засобів
  - 2.3. Показники стану та ефективності використання основних засобів
  - 2.4. Шляхи підвищення ефективності використання основних засобів та методів їх оцінки

Висновки

Список використаних джерел

Додатки

Тема 30. Фінансове забезпечення відтворення основних засобів аграрних підприємств

Вступ

- 1. Теоретичні аспекти капітальних вкладень для відтворення основних засобів підприємства

2. Особливості фінансового забезпечення відтворення основних засобів сільськогосподарських підприємств

2.1. Фінансово-економічна характеристика підприємства

2.2. Склад і структура основних засобів підприємства

2.3. Амортизація основних засобів та методи її нарахування

2.4. Шляхи поліпшення фінансового забезпечення відтворення основних засобів підприємств

Висновки

Список використаних джерел

Додатки

Тема 31. Ефективність використання основних засобів підприємства та напрями її підвищення

Вступ

1. Характеристика основних засобів та їх місце у формуванні виробничого потенціалу підприємства

2. Аналіз наявності та ефективності використання основних засобів підприємства

2.1. Фінансово-економічна характеристика підприємства

2.2. Оцінка складу, руху та функціонального стану основних засобів

2.3. Динаміка показників ефективності використання основних засобів

2.4. Шляхи вдосконалення відтворення основних засобів та підвищення економічної ефективності їх використання

Висновки

Список використаних джерел

Додатки

Тема 32. Оцінка ефективності інвестиційної діяльності підприємств в сучасних умовах

Вступ

1. Теоретичні основи оцінки ефективності інвестиційної діяльності

2. Методи оцінки ефективності інвестиційної діяльності та їх характеристика

2.1. Фінансово-економічна характеристика підприємства

2.2. Аналіз і оцінка ефективності реальних інвестицій

2.3. Обґрунтування способів фінансування інвестицій

2.4. Удосконалення ефективності інвестиційної діяльності підприємства

Висновки

Список використаних джерел

Додатки

Тема 33. Капітальні вкладення суб'єктів господарювання та підвищення ефективності їх використання

Вступ

1. Теоретичні аспекти капітальних вкладень підприємства
  2. Оцінка капітальних вкладень підприємства та підвищення ефективності їх використання
    - 2.1. Фінансово-економічна характеристика підприємства
    - 2.2. Оцінка складу та структури капітальних вкладень
    - 2.3. Оцінка ефективності капітальних вкладень
    - 2.4. Шляхи підвищення ефективності капітальних вкладень підприємства
- Висновки
Список використаних джерел
Додатки

Тема 34. Оборотні кошти підприємства та їх організація на підприємстві

- Вступ
1. Економічна сутність та значення оборотних коштів
  2. Оборотні кошти та способи визначення потреби в них
    - 2.1. Фінансово-економічна характеристика підприємства
    - 2.2. Структура та динаміка оборотних коштів підприємства
    - 2.3 . Нормування оборотних коштів підприємства
    - 2.4. Напрями удосконалення організації оборотних коштів на підприємстві
- Висновки
Список використаних джерел
Додатки

Тема 35. Планування потреби підприємства в оборотних коштах

- Вступ
1. Економічна сутність та необхідність нормування оборотних коштів
  2. Необхідність, способи планування потреби в оборотних коштах
    - 2.1. Фінансово-економічна характеристика підприємства
    - 2.2. Показники стану та ефективності використання оборотних коштів
    - 2.3. Визначення потреб в оборотних коштах на підприємстві
    - 2.4. Шляхи поліпшення використання оборотних коштів на підприємстві
- Висновки
Список використаних джерел
Додатки

Тема 36. Джерела формування оборотних коштів підприємства

Вступ

1. Теоретичні основи оборотних коштів підприємства, джерела їх формування та ефективність використання
2. Оцінка джерел формування оборотних коштів підприємства та ефективність їх використання
  - 2.1. Фінансово-економічна характеристика підприємства
  - 2.2. Показники стану оборотних коштів
  - 2.3. Розрахунок норм і джерел формування оборотних коштів на підприємстві
  - 2.4. Способи підвищення ефективності використання оборотних коштів підприємства та джерел їх формування

Висновки

Список використаних джерел

Додатки

Тема 37. Ефективність використання оборотних коштів підприємства

Вступ

1. Сутність і призначення оборотних коштів підприємства
2. Оборотні кошти підприємства та аналіз ефективності їх використання
  - 2.1. Фінансово-економічна характеристика підприємства
  - 2.2. Джерела формування оборотних засобів
  - 2.3. Аналіз ефективності використання оборотних коштів
  - 2.4. Шляхи підвищення ефективності використання оборотних коштів у сучасних умовах

Висновки

Список використаних джерел

Додатки

Тема 38. Формування та використання оборотних активів підприємства

Вступ

1. Сутність і призначення оборотних активів підприємства
2. Фінансове забезпечення формування та використання оборотних активів
  - 2.1. Фінансово-економічна характеристика підприємства
  - 2.2. Аналіз динаміки, структура та ефективності використання оборотних коштів на підприємстві
  - 2.3. Шляхи удосконалення формування та використання оборотних коштів

Висновки

Список використаних джерел

Додатки

Тема 39. Оборотні активи підприємства та підвищення ефективності їх використання

Вступ

1. Сутність оборотних активів суб'єкта господарювання
  2. Оборотні активи підприємства, порядок їх формування та ефективність використання
    - 2.1. Фінансово-економічна характеристика підприємства
    - 2.2. Аналіз структури оборотних активів та джерел їх формування
    - 2.3. Аналіз ефективності використання оборотних активів та її вплив на фінансовий стан підприємства
    - 2.4. Шляхи підвищення ефективності використання оборотних активів у сучасних умовах
- Висновки
Список використаних джерел
Додатки

Тема 40. Організація фінансового планування на підприємстві

Вступ

1. Роль і значення фінансового планування на підприємстві
  2. Організація фінансового планування на рівні суб'єкта господарювання
    - 2.1. Фінансово-економічна характеристика підприємства
    - 2.2. Порядок і методика визначення основних показників фінансового плану підприємства
    - 2.3. Оцінка збалансованості фінансових показників та оптимізація прибутку
    - 2.4. Основні напрямки удосконалення фінансового планування підприємства
- Висновки
Список використаних джерел
Додатки

Тема 41. Фінансове забезпечення інвестиційного проекту підприємства

Вступ

1. Економічна сутність інвестиційного проекту та джерел його фінансування
  2. Фінансове забезпечення інвестиційного проекту підприємства виробничої сфери
    - 2.1. Фінансово-економічна характеристика підприємства
    - 2.2. Оцінка вартості і структури капіталу
    - 2.3. Фінансові ресурси та інструменти їх залучення до інвестування
    - 2.4. Шляхи активізації інвестиційної діяльності підприємств та оптимізація джерел фінансування інвестиційних проектів у сучасних умовах
- Висновки
Список використаних джерел
Додатки

Тема 42. Фінансове планування та прогнозування на підприємстві

Вступ

1. Сутність і значення фінансового планування і прогнозування на підприємстві
2. Порядок фінансового планування та прогнозування на підприємстві
  - 2.1. Фінансово-економічна характеристика підприємства
  - 2.2. Аналіз планування доходів, витрат і фінансових результатів
  - 2.3. Контроль за виконанням фінансового плану та аналіз відхилень
  - 2.4. Удосконалення планування і прогнозування на сучасному етапі

Висновки

Список використаних джерел

Додатки

Тема 43. Особливості здійснення та напрями удосконалення фінансового планування підприємства

Вступ

1. Роль і значення фінансового планування на підприємстві
2. Організація фінансового планування на рівні суб'єкта господарювання
  - 2.1. Фінансово-економічна характеристика підприємства
  - 2.2. Порядок і методика фінансового планування підприємства
  - 2.3. Оцінка збалансованості фінансових показників та оптимізація прибутку
  - 2.4. Шляхи удосконалення фінансового планування на підприємствах в сучасних умовах

Висновки

Список використаних джерел

Додатки

Тема 44. Система фінансових бюджетів підприємства та контроль за їх виконанням

Вступ

1. Система та принципи бюджетування на підприємстві
2. Бюджетування на підприємстві у сучасних умовах
  - 2.1. Фінансово-економічна характеристика підприємства
  - 2.2. Порядок складання фінансових бюджетів підприємств
  - 2.3. Бюджетний контроль та аналіз відхилень
  - 2.4. Шляхи покращення процесу бюджетування на підприємстві

Висновки

Список використаних джерел

Додатки

Тема 45. Комплексна оцінка дебіторської і кредиторської заборгованості та шляхи поліпшення розрахунково-платіжної дисципліни

Вступ

1. Теоретичні основи розрахункових взаємовідносин між суб'єктами господарювання
2. Комплексне оцінювання стану платіжно-розрахункових відносин на підприємстві
  - 2.1. Фінансово-економічна характеристика підприємства
  - 2.2. Аналіз дебіторської та кредиторської заборгованості суб'єкта господарювання
  - 2.3. Оцінка умов кредитної політики підприємства та її впливу на величину дебіторської заборгованості
  - 2.4. Шляхи поліпшення розрахунково-платіжної дисципліни

Висновки

Список використаних джерел

Додатки

Тема 46. Діагностика фінансової стійкості підприємства та шляхи її забезпечення

Вступ

1. Теоретичні основи оцінки фінансової стійкості підприємства
2. Діагностика фінансової стійкості підприємства та шляхи її забезпечення
  - 2.1. Фінансово-економічна характеристика підприємства
  - 2.2. Оцінка фінансової стійкості підприємства
  - 2.3. Основні напрямки удосконалення аналізу фінансової стійкості підприємства

Висновки

Список використаних джерел

Додатки

Тема 47. Платоспроможність підприємства та шляхи її підвищення

Вступ

1. Сутність і значення платоспроможності та ліквідності підприємства
2. Оцінка платоспроможності підприємства та напрями її забезпечення
  - 2.1. Фінансово-економічна характеристика підприємства
  - 2.2. Аналіз ліквідності та платоспроможності підприємства
  - 2.3. Взаємозв'язок між платоспроможністю та управлінням дебіторською заборгованістю
  - 2.4. Напрямки забезпечення платоспроможності суб'єкта господарювання

Висновки

Список використаних джерел

Додатки

Тема 48. Оцінка фінансового стану суб'єкта господарювання та шляхи його зміцнення

Вступ

1. Необхідність, значення, завдання оцінки фінансового стану суб'єкта господарювання
2. Оцінка фінансового стану підприємства
  - 2.1. Фінансово-економічна характеристика підприємства
  - 2.2. Оцінка складу майна, його динаміки та джерел формування фінансових ресурсів
  - 2.3. Оцінка фінансової стійкості та ділової активності підприємства
  - 2.4. Шляхи зміцнення фінансового стану підприємства в умовах ринкових перетворень

Висновки

Список використаних джерел

Додатки

Тема 49. Оцінка платоспроможності та фінансової стійкості суб'єкта господарювання в сучасних умовах

Вступ

1. Сутність, значення та необхідність оцінки фінансового стану підприємства
2. Оцінка фінансового стану досліджуваного підприємства
  - 2.1. Фінансово-економічна характеристика підприємства
  - 2.2. Аналіз фінансової стійкості підприємства
  - 2.3. Аналіз ліквідності та платоспроможності підприємства
  - 2.4. Напрямки забезпечення платоспроможності та фінансової стійкості суб'єкта господарювання

Висновки

Список використаних джерел

Додатки

Тема 50. Дивідендна політика підприємства та напрями її удосконалення

Вступ

1. Теоретичні основи формування та реалізації дивідендної політики суб'єкта господарювання
2. Зміст дивідендної політики підприємства
  - 2.1. Фінансово-економічна характеристика підприємства
  - 2.2. Характеристика дивідендної політики підприємства та оцінка її ефективності
  - 2.3. Форми та методи нарахування і виплати дивідендів
  - 2.4. Шляхи удосконалення дивідендної політики підприємства

Висновки
Список використаних джерел
Додатки

Тема 51. Особливості оцінки майна суб'єктів господарювання

Вступ

1. Теоретичні аспекти оцінки майна суб'єктів господарювання
2. Оцінка стану та джерел формування майна на підприємстві
  - 2.1. Фінансово-економічна характеристика підприємства
  - 2.2. Аналіз і оцінка стану, структури і динаміки майна підприємства
  - 2.3. Оптимізація структури майна підприємства
  - 2.4. Шляхи покращення ефективності використання майна підприємства

Висновки
Список використаних джерел
Додатки

Тема 52. Фінансова санація підприємства

Вступ

1. Економічний зміст та сутність фінансової санації підприємства
2. Фінансова санація та порядок її проведення
  - 2.1. Фінансово-економічна характеристика підприємства
  - 2.2. Розробка програми та плану фінансової санації
  - 2.3. Внутрішньогосподарський механізм фінансової стабілізації та мобілізація фінансових джерел санації
  - 2.4. Напрями удосконалення розробки санаційних заходів

Висновки
Список використаних джерел
Додатки

Тема 53. Фінансовий контролінг на підприємстві та напрями його удосконалення

Вступ

1. Теоретичні основи контролінгу витрат суб'єкта господарювання
2. Аналіз фінансового стану підприємства в системі контролінгу
  - 2.1. Фінансово-економічна характеристика підприємства
  - 2.2. Оцінювання платоспроможності підприємства та діагностика ймовірності його банкрутства
  - 2.3. Визначення точки беззбитковості та запасу фінансової стійкості підприємства
  - 2.4. Шляхи досягнення беззбиткової діяльності підприємства

Висновки

Список використаних джерел

Додатки

Тема 54. Діагностика банкрутства підприємства та розробка програми його фінансового оздоровлення

Вступ

1. Економіко-правові аспекти банкрутства та санації підприємств
2. Діагностика банкрутства та розробка програми санації суб'єкта господарювання
  - 2.1. Фінансово-економічна характеристика підприємства
  - 2.2. Особливості діагностики неплатоспроможності та банкрутства підприємства
  - 2.3. Розробка програми фінансового оздоровлення підприємства
  - 2.4. Удосконалення організаційно-економічного механізму фінансової стабілізації підприємств при загрозі банкрутства

Висновки

Список використаних джерел

Додатки

Тема 55. Банкрутство підприємств та принципи антикризового фінансового управління в умовах ринкових перетворень

Вступ

1. Економіко-правові аспекти банкрутства підприємства та антикризового управління
2. Банкрутства підприємств та розробка антикризових заходів
  - 2.1. Фінансово-економічна характеристика підприємства
  - 2.2. Методи прогнозування банкрутства підприємства
  - 2.3. Антикризове фінансове управління на підприємстві
  - 2.4. Шляхи удосконалення діагностики банкрутства та антикризового управління

Висновки

Список використаних джерел

Додатки

10. Список рекомендованих джерел

1. Азаренкова Г. М., Журавель Т. М., Михайленко А. М. Фінанси підприємств: навч. посіб. для сам. вивчення дисципліни. Київ : Знання-Прес, 2009. 299 с.
2. Аранчій В. І., Чумак В. Д., Бражник Л. В. Фінанси підприємств : навч. посіб. Полтава : РВВ ПДАА, 2018. 350 с.
3. Аранчій В. І. Фінанси підприємств : конспект лекцій Київ: ВД «Професіонал», 2004. 340 с
4. Аранчій В. І., Чумак В. Д., Черненко Л. В. Фінанси підприємств : навч. посіб. Київ : ВД «Професіонал», 2005. 400 с.
5. Бедринець М. Д., Довгань Л. П. Фінанси підприємств : навч. посіб. Київ : ЦНЛ, 2018. 292 с.
6. Белялов Т. Е. Інформаційне забезпечення управління фінансовою діяльністю підприємств легкої промисловост. *Актуальні проблеми економіки*. 2011. № 1 (115). С. 219–226.
7. Біла О. Г. Фінанси підприємства : навч. посіб. Київ : «Магнолія 2006», 2012. 384 с.
8. Гринькова В.М., Коюда В. О. Фінанси підприємств в схемах : навч. посіб. Харків : ІНЖЕК, 2010. 211 с.
9. Квасницька Р.С. Фінансова діяльність суб'єктів підприємництва : навч. посіб. Київ : Магнолія-2006, 2013. 631 с.
10. Ковч В. В., Шуст А. О. Управління фінансовою діяльністю підприємства. *Наука й економіка*. 2015. № 1. С. 28–30.
11. Лігоненко Л. О., Ситник Г. В. Управління грошовими потоками : навч.

посіб. К. : Київ. нац. торг.-ек. ун-т, 2005. 255 с.

12. Матвеева Н. В., Боровінських О. Ю. Проблеми управління фінансовою діяльністю підприємств в умовах економічної нестабільності. *Наука й економіка*. 2016. № 2. С. 12–16.

13. Нагорна О. В., Томарева-Патлахова В. В. Особливості фінансової діяльності підприємств комунального господарства. *Держава та регіони*. 2015. № 6. С. 36–39.

14. Науменко Н. Ю., Коротка Л. І. Розробка інформаційно-аналітичної системи аналізу фінансової діяльності підприємств. *Економічний вісник ДВНЗ «Український державний хіміко-технологічний університет»*. 2016. № 1. С. 16–20.

15. Непочатенко О. О., Мельничук Н. Ю. Фінанси підприємств : підручник. Київ : Центр учбової літератури, 2013. 504 с.

16. Паєнтко Т. В. Податкове регулювання фінансової діяльності підприємств. *Ефективна економіка*. 2015. № 6. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2015_6_4.

17. Поддєрьогін А. М. Фінанси підприємств : підручник. Київ : КНЕУ, 2005. 546 с.

18. Рудницька О. М., Паранчук С. В., Чубка О. М. Фінанси підприємств : навч. посіб. Львів : Львівської політехніки, 2012. 260 с.

19. Тарасенко І. О., Любенко Н. М. Фінанси підприємств : підручник. Київ : КНУТД, 2015. 360 с.

20. Терещенко О. О. Антикризове фінансове управління на підприємстві : монографія. Київ : КНЕУ, 2004. 268 с.

21. Терещенко О. О. Фінансовий контролінг : навч. посіб. Київ : КНЕУ. 2013. 407 с.

22. Терещенко О. О. Фінансова санація та банкрутство підприємств : навч. посіб. Київ : КНЕУ, 2004. 315 с.

23. Тютюнник Ю. М. Фінансовий аналіз : навч. посіб. ; част. I. Полтава : РВВ ПДАА, 2014. 358 с.

24. Тютюнник Ю. М. Фінансовий аналіз : навч. посіб. ; част. II. Полтава : РВВ ПДАА, 2014. 394 с.

25. Філіна Г. І. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання : навч. посіб. Київ : Центр учб. л-ри, 2010. 320 с.

26. Чумак В. Д., Бражник Л. В. Фінанси підприємств : навч.-метод. посіб. для аудиторної та самостійної роботи. Полтава : ПДАА, 2019. 218 с.

27. Чумак В. Д., Горпинченко К. М. Оцінка санаційної спроможності підприємства та напрями її удосконалення. *Наукові праці Полтавської державної аграрної академії. Економічні науки*. 2014. Вип. 1(8). С. 38–43.

28. Чумак В. Д., Дорошенко О. О., Кіріченко Н. О. Оцінка неплатоспроможності підприємств при загрозі банкрутства. *Вісник ХНАУ. Серія «Економічні науки»*. 2019. № 3. С. 130–137.

29. Чумак В. Д. Попередження банкрутства аграрних підприємств та забезпечення їх беззбиткової діяльності. *Наукові праці Полтавської державної аграрної академії. Економічні науки*. 2016. Вип. 1(12). С. 64–69.

30. Чумак В. Д. Планування грошових потоків підприємств. *Економіка і підприємництво : організаційно-методологічні аспекти обліку, фінансів, аудиту та аналізу*. Вип. 16. 2016. С. 341–343.

31. Чумак В. Д. Фінансова стійкість підприємства та напрями її стабілізації. *Наукові праці Полтавської державної аграрної академії. Спецвипуск. Економічні науки*. 2017. С. 175–180.

32. Шило В. П., Ільїна С. Б., Боровська С. С., Барабанова В. В. *Фінанси підприємств : теорет.-практ. посіб.* Київ : «Професіонал», 2006. 288 с.

ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**КАФЕДРА ФІНАНСІВ, БАНКІВСЬКОЇ СПРАВИ ТА СТРАХУВАННЯ****КУРСОВА РОБОТА**

з дисципліни «Фінанси підприємств»

на тему: _____
_____

Здобувача вищої освіти

_____ курсу _____ групи
за освітньо-професійною програмою
Фінанси, банківська справа та страхування
спеціальності 072 Фінанси, банківська
справа та страхування _____

_____ (прізвище та ініціали)

Керівник _____

_____ (посада, вчене звання, науковий ступінь,
прізвище та ініціали)

Додаток Б

Завідувачу кафедри фінансів, банківської справи
та страхування
професору Чумак Валентині

здобувача вищої освіти _____
(курс, група)

(П.І.Б)

З А Я В А

Прошу Вас закріпити за мною тему курсової роботи «Назва теми» з
дисципліни «Фінанси підприємств».

Курсова робота буде виконана на матеріалах

(назва підприємства)

Дата

Підпис